

VÖRÖS ZÁSZLÓ

A veszprémi és veszprémmegyei szociálista-kommunista munkások pártjának hivatalos lapja.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:
Rákóczi-tér 9. szám.
Telefon 61.

Elfizetési árak:
1 évre 36 kor.
6 évre 18
12 évre 9
Egyes szám ára 50 fillér.

Nem sikerült,

nem sikerülhet *soha* az ellenforradalomnak a vörös zászlót a proletáriátus kezéből kicsavarni.

Mindenféle fuffanggal, raffinériával, hazugsággal igyekeztek a budapesti ellenforradalmárok — a maguk hazug és hamis ügyének megnyerése végett — elvezetni a becsületes budapesti proletáriátust. Hazudtak. Hígyjétek el: az ellenforradalom, a burzsoázia, a kapitalizmus csak hazugsággal táplálkozhat. Hazudik mindig, hazugság az élete, hazugság minden gondolata, minden tette. Nincs igaza, nem lehet igaza — mert munkaadó, mert a más munkájából akar megélni, mert munkás vérenek kiizzadásiából, mert munkás verejtékes fáradságából akar henyélni fényűzéssel berendezett palotájában. Hazudik, hazudik, hazugság az élete. Hazugság a halála is. A burzsoázia ma is csak tetszhalott. Még halálában is hazudik. Legyetek résen, legyetek résen — vörös katonák, a ti gyereiteken nyugszik ma a proletárium. Tudjuk, hogy ez csak átmenet, a proletárdiktatura csak *eszköz* a proletárium elérésére. Tudjuk ezt s igazolva vagyunk azzal akkor, amikor mi a ti gyereitekre appellálunk.

A burzsoádiktatura nem eszköz, a burzsoádiktatura végcélja a burzsoáziának, nem fájdalommal lélekkel csinált szűkszerű átmenet, hanem állandósult állagbefejezettség.

Nem tudjuk eléggé hangsúlyozni, hogy mi, forradalmi szocialisták, kik rábágyunk a világforradalom útjára — számoltunk mindennel, visszatérés nincs — az utat nem ismerünk, nem ismerhetünk, mint a forradalom útját.

Kompromisszumok, kiegyenlítődések, megalkuvások ki vannak törölve a szótárunkból. Egyet ismerünk, egyet akarunk, egyért harcolunk, egyért sürösödünk a vér izmainkban, egyért csillan a földön a vörös katoná győverén a vörös napsugár, egyért, egyetlenért: a világforradalomért.

Más utunk, más választásunk nem lehet. Csak ez: építeni a világforradalmat, bedobni a világforradalom tüzcsőcsőjét a párisi kapitalisták „béke“ konföderációjának épületébe, hogy azt lángbomba megteremthessük a dolgozók uralmáért, mindenütt.

A proletárdiktatura kikiáltása napján a burzsoázia lemondott a hatalom gyakorlásáról, nem tudott másképp cselekedni, mert a párisi „béke“-konferenciával diktált halálos ítéletet nem merték

aláírni. Átadták a hatalmat a proletáriátusnak, mint az egyedül arra illetékes tényezőnek.

A mostani ellenforradalmi kísérletezések — csak kísérletezések. Letört dzsentrik, főurak, félke, velmü volt tisztek kis részének próbálkozása.

Az aktív tisztikar becsületesen, proletártisztelességgel gondolkozó nagyrésze, többsége oszlopa a mi vörös hadseregünknek. Ezeket nem lehet — birkamód — megvásárolni, ántánpénzen megvenni.

A dzsentrikről ne beszéljünk, ezeket ismerjük szolgabírókorukból, főispánlelkükből, abból az időből, amikor még „urak“ voltak, mikor még nagyhangon, kidülleszteti mellet, ótágu címerrel tiszteket mondtak, rebegtek, amikor még a produktív munkást lenézték és a becsületes, sokat szenvedett hadiasszonyokat, kiknek férjük hadifogságban háboruban kinlódott — csöcselékek nevezték. A dzsentrikről ne beszéljünk.

A főuraknak, papoknak, grófnaknak, báróknak, hadimilliomosoknak fáj a mostani proletárium. Értjük őket, hisz már vége annak az uralomnak, melynek ők voltak a „történelmi hősei“.

A papok, — ezek csak azt nem tudják megérteni, hogy ők a vallás szolgálatában állanak, ők nem politizálhatnak. Nekik a testvéri szeretetről kellene prédikálni, a jézusi szeretet gyakorlásáról kellene beszélgetniük, — ahelyett hirdetik a gyűlöletet és a keresztet nem azért tartják a kezükben, hogy a jézusi jószágra, szeretet gyakorlására oktassák hiveiket, hanem azért, hogy kiirtsák a föld felszínéről azokat, akik meg akarják szüntetni a papi birtokokat, kik a földet a népnek, a dolgozóknak akarják adni.

Ezeknek az „ellenforradalma“ a történelmi fejlődés szükségszerűsége, de ugyanakkor a történelmi fejlődés parancsaival való donkíhotei szembehelyezkedés.

Miért harcolunk mi, miért küzdünk mi, miért szenvedünk mi, *miért van a proletárdiktatura?*

Amíg osztálytársadalom van, amíg azért kell harcolni, hogy az emberiség tulnyomó része ne legyen kiszolgáltatott kizsákmányoltja az elenyésző és a születési jogainál fogva uralkodni akaró kisebbségnek, amíg azért kell harcolni, hogy az emberiség tulnyomó része ne állati, hanem emberi körülmények között éljen, addig a proletáriátus igazolt erkölcs és erkölcsének legteljesebb igazolása a proletárdiktatura.

Mi azért teremtettük meg a proletárdiktaturát, hogy megteremthessük az

emberi szolidaritás, szeretet, jószág viidgrendjét.

A mi célunk nem a diktatura, (ez a burzsoázia célja) a mi célunk az osztálykülönbségek elenyészése, megszüntetése. Az emberi szolidaritás, a kölcsönös segítség.

De ezt mi csak úgy tudjuk elérni, ha a dolgozók uralmának, a proletárdiktaturának erős kézzel megvetjük az alapját.

Kötelességünk megállás és kímélet nélkül megvívni a szent osztályharcunkat és a győzelem erkölcsi gyümölcséinek élvezését át kell engednünk a győzelem után élőknek, az eljövendő nemzedéknek, mint ahogy annak anyagi feltételeit is azok fogják igazán élvezetni.

Forradalmi diktatura vajudásos, de gyönyörű napjait éljük.

Az ellenforradalom csak erősítheti a proletáriátus forradalmait. (—bm.—)

A felvidék felszabadulása.

— Milliárdos gyarapodás gazdasági javakban. —

Amilyen tüneményes gyorsasággal, szinte máról-holnapra szervezte meg a felébredt magyar proletáriátus a vörös hadsereget, oly csodálatos hatalmas sikerekkel tör előre a proletár hadsereg a cseh imperialisták által megszállott területen.

Az entente imperialistái által megállapított északi demarkációs vonal közel 40.000 négyzetkilométernyi területen és több mint két millió főnyi népességgel hajtott a profitéhes cseh löke igájába. Ez az óriási terület, ez a hatalmas népesség szabadul most fel a vörös hadsereg győzelmes harcának nyomában.

A románok, szerbek és csehek előnyomulása gazdaságilag megfojtani törekedett az ifjú magyar tanácsköztársaságot. Elzárták előlünk a legjobb termőföldeket, a leggazdagabb erdő és bányavidékeket és a virágzó ipartelepek egész sorozatát. A csehek elszakították tőlünk az egész felvidéket. Éhínségbe akarták kergetni a magyar proletáriátust és feneketlen csödbe egész ipari termelésünket. A nélkülözések özönével akarták szétrobbantani a magyar proletáriátus egységét.

Most meg kell tudniok, hogy a felvidék megszabadulásával megdőlt minden számítás, amely körülzárásunkkal megfojtásunkat célozta. A magyar Tanácsköztársaságnak többé nem kell tartania semmiféle inségtől. A felvidék felszabadulásával milliárdokra menő gazdasági javakkal gyarapodunk és megadott a termelés óriási lehetősége.

Felsőmagyarország felszabadulásával a kitűnő termőföldek egész sorával gazdagodtunk. A cseh megszállás nem kevesebb mint 1,520.000 hold szántóföldet szakított el tőlünk, 12 millió hektoliter gabona és másfél millió hektoliter kukoricatermést. A Mátra és a Fátra völgyei és lejtői kitűnő földek elsőrangú gabonatermésével. Nógrád vármegyében egyben egymagában 681.000 méternégyzetes buza, közel 600.000 méternégyzetes cukorrépa és több mint egymillió méternégyzetes burgonya terem. Az északabbra eső

felvidéki vármegyékben a legfőbb mezőgazdasági termény a burgonya és a burgonyaszükségletek ellátása többé semmi gondot nem fog okozni.

Kiszámíthatatlan értékgyarapodást jelent számunkra a felvidéki állattenyésztés is, amely 850.000 darab marhát, 700.000 juhot, 460.000 sertést, 180.000 levat és harmad félmillió baromfit reprezentál.

Nem lesz gondunk többé a tűzifa ellátással sem. — A körülzárással öngyólván összes gazdag erdőségeinkről elszakítottak minket. A vörös hadsereg most a leggazdagabb erdőterületeket szerzi meg számunkra. Zólyomban 150 ezer, Nódrágban 120.000, Gömrötben 208.000, Abaújban 112, Sárosban 127, Zemplémben 174 ezer hektárnyi kiterjedésű erdőterületek szabadulnak fel. Tűzifa ellátásunk biztosítva van.

Kiszámíthatatlan az az értékgyarapodás, amelyet ipari termelésünk számára jelent a proletárhadsereg győzelmes felszabadító harca. Borsodmege felszabadításával a vas- és fémipar legfontosabb telepeinek jótulói a magyar tanácsköztársaság birtokába. Ott van Diósgyőr és Ózd, ahol már is megkezdődött minden előkészület arra, hogy az üzemek erős ütében fel lehetne venni. — A Sajó völgyében értékes szénbányákkal: a Borsódi szénbányák r.-t. telepeivel gazdagodtunk. Abaujmegejében hatalmas műalmokkal. Kassán parkett, butor, tégla, konzerv és dohánygyárak várják az új rendet. Mezőcsényen vasipari telepek jutottak kezünkre. Sárosban mienk már Fönixhuta új nagy rézgálicgyárral.

A vörös hadsereg előnyomulása nagy textil ipari gyárakat szabadított fel, ott van Gács, gyapjuszövet és finomposztó gyárával, Losonc, a Nemzeti Egyesült Textilművek gyártelepével. Érsekújvárral, kenderposztó és gyapjúgyárával, Selmecbánya a váci kötő-szövégyár ipartelepével.

Nagyot fog enyhülni a papirhiány is. Gömörvármegyében, Nagyszaboson, Özörényben, Masznikon, az Első magyar papiripar rt. gyára, Zólyom megyében HERNÁDON, Olmányfalván, Jakabfalván, a Hermanéci papirgyár rt. gyárai fognak munkába állni a proletáriátus szolgálatában.

Milliórdokra rugó gyarapodást jelent mindez gazdasági javakban, nyersanyagokban, de a legtöbbet jelent az, hogy megadja számunkra a szociális termelés magyaranyu megindításának lehetőségeit. A proletárhadsereg diadalmos előnyomulása megszűnteti az inséget, a nélkülözéseket és megadja a lehetőséget annak, hogy meginduljon az erőteljes gazdasági alkotómunka, mely ezenfelül nem a nagytöke profitérdekét szolgálja, hanem a dolgozó nép millióinak boldogulását és jólétét.

Lefoglalják a termésfölösleget.

A kormányzótanács új rendelete.

Az élelmiszeri diktatúrának a Tanácsköztársaság legközvetlenebbi számában megjelenő II. parancsa intézkedik, hogy a termelőknek mindaz a buza, roza, kétszeres, köles, árpa és zabészlete, amely a saját házi és gazdasági szükségletének fedezése után fenmarad az állatállományuk szükségletének fedezésére igénybe vehessék.

Ennek eszközölhetése végett, a termelő, mint az aratást befejezte, köteles a learatott abonából rakott keresztek számát és hogy azok any kévéből állanak, a községben azonnal legalkalibbítató átvévi bizottságnak szóban vagy írásban bejelenteni. A gözcséplőgépekhez, valamint a benzín stb. által hajtott gépekhez az átvévi bizottság ellenőrzőket küld ki, kiknek bejelentését úgy a termelő, mint a gépész aláírni szokik és az adatok helyességéért mindhárom felelősséget vállalnak.

Ahol a helyi viszonyok azt megengedik, a cséplés közös szerűn eszközölendő. Az átvévi bizottság 3 tagból áll. Két tagot a helyi munkás- és katonatanács intéző-bizottsága nevez ki, a harmadik pedig a földnélküli munkások sorából. Az átvévi bizottság főkötelessége a termelivel

mennyi takarmány adható, későbbi rendelet fogja megállapítani. Haszonbér, munkabér, aratóresz, konvenció vagy bármely más címen igényelt természetbeni járandóság elszámolás tárgyát képezi, vagyis a jogosultaknak abból csak annyi adható ki, amennyi őt és hozzátartozói húzi és gazdasági szükségletét megilleti.

A termelőnek jogában áll, sőt a proletár-állam irányában tartozó kötelessége természetének feleslegét az átvévi megbízottnak mindjárt a cséplés után átadni. Az így átvett mennyiségéről az átvévi közeg elismervényt ad, mellyel a termelő az átvévi bizottság előtt a készlet átadását igazolja.

Tilos a termelőnek termelését eladni, illetve egyáltalán más célra felhasználni, mint amely célra visszahagyatott. Ha az átvévi bizottságnak gyanuja forog fenn arra nézve, hogy a termelő a termés eredményét nem helyesen vallotta be, vagy annak egy részét elrejtette, meg nem engedett módon használta fel, vagy elidegenítette, köteles azt a kerülőli terményhivatalnak bala-dékitalanul bejelenteni, amely az ügyet rögtönítelő bíróság elé terjeszti. A bíróság az esetet körülményeinek képezt a vagyonalkobzást is kimondhatja.

HIREK.

— Személyi hír. Budapestről jelentik, hogy Jankovics Lajos elvtársat a szövetségi tanácsok központi intézőbizottságába, Róland Ferenc elvtársat pedig a hadügyi bizottságba választották.

— Áthelyezés. Erdős Béla elvtársat, Máv. osztálymérnököt fellettes hatósága szolgálóti érdekből Budapestre helyezte át, ahol az államvasutak építési és pályafenntartási osztályában nyert elhelyezést. Erdős Béla elvtársunk a vasutasok helybeli szakszervezetének elnöke volt.

— Kinevezés. Neumann Sándor elvtársat, a megyei közművelődési osztály lemondott elnökét a Közlökötársági Népbizottság a vespriáni volt izr. elemi iskola vezetőjévé nevezte ki.

— 44-es tűzterek hozzátartozóinak panasz-és kérelem irodája megnyitott és a Buza-utca 11. szám (volt hadkiegészítő) alatt lehet felvilágosítást nyerni. Hivatalos idő délelőtt 8—11-ig és délután 2—5-ig.

— Eljegyzés. Mórocz Mihály és Slavitssek Lillyke jegyesek.

— Felhívás. A vespriáni Ipari Termelési Tanács folyó évi június hó 30-án délután 5 órákor fontos ügyben ülést tart. (Vármegeház, I. em. 5. ajtó.) Vespriáni Ipari Termelési Tanács elnöke.

— Proletárléttér Szombathelyen. Megirta a „Vörös Zászló”, hogy Szombathelyen megnyitott a proletárléttér. — Érdeklődőnk a kommunista államzervezet gazdasági berendezésének jövő szerve iránt és azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a proletárléttér felállításának tervét grandiozus siker koronázta: 350-en ebédelnek és vacsoráznak a proletárléttérben. — Sajnos, a vespriáni proletáriátus, mely még mindig ki van szolgáltatva a magántulajdonban lévő üzemek tulajdonosai bórlenyuzó támadásainak — még mindig nem tudta az élelmiszerek centrális kezelésének és elosztásának egyik legsikerültebb és különösen a városi proletárság szempontjából egyik leghasznosabb formáját: a proletárléttér felállítását.

— Panasz — kérelem iroda felállítás. A 49. pótolásos parancsnokság ezután is értesíti a parancsnoksághoz tartozó vörös katonák családtagjait, hogy részükre az Almádi-uti Kun Béla laktányában földszint panasz-kérelem iroda állított fel.

— A vadászat szabályozása. Most jelent meg a Népgazdasági Tanácsnak a vadászat szabályozása tárgyában kiadott rendelete, amelynek főbb rendelkezései a következők: Az ország vadállománya az állam tulajdona; annak megőrzése, elrejtése vagy bármilyen eszközökkel való

zoltak további intézkedésig helyükön maradtak s eddigi teendőiket végzik. A vadászat megőrzésére és a vadászat gyakorlásához szükséges előkészületek tartására és viselésére lakóhelye szerint illetékes járási munkások, és földmivestanács intéző bizottsága által megadott vadászengedélyekkel történő vadászengedély kiadása után évről-évre az jogosult, akinek azt a Tanácsköztársaság megengedi. Vadászengedélyre csak az igazolást, aki saját munkájából él, politikailag teljesen megbízható, a vadászat gyakorlásában a vadászfegyverrel való kezelésben megismert jártassággal bír, amit a megye székhelyi vadászengedély bizottság állapít meg. — A vadászengedély augusztus hó 1-től július 31-ig terjedő időre szól, ára évenként 100 korona és egy éven belül egyszer és egy darab golyósfegyvert használhat is jogosít. Aki kettőnél több fegyvert tart, az az ért minden eső után évi 20 koronát kell fizetni. — Az erdőészeti alkalmazottak és vadászterületek őrzésével, védelmével és ügyeleteivel megbízott egyéb alkalmazottak fegyvereiknek díjmentesen való használatára jogosító díjmentes vadászengedélyt kapva szolgálatak teljesítése közben közbirtok közegeknek tekintetnek s mint ilyenek, fegyvereiket is használhatják. — A vadászati ügyek ezek az eddig érvényben volt intézkedések. A tilalmi időt a földmivelésügyi népbizottság szűkítheti vagy bővítheti és egyes vadászterületeket hosszabb vagy rövidebb ideig engedélytelenül. Hajtűbeekkel való vadászat minden időben tilos. — A vad által okozott károkokat az államnak kell kifizetnie, a vadászterületen okozott károkok elhárításáról az állam gondoskodik és az okozott károkokért teljes pótlást nyújt. A vadászterületek fölözésének értékesítését, valamint a vadászatnak más gyakorlati a földmivelésügyi népbizottság szabályozni.

— A megyei elemi népiszkoláknak a lami kezelésbe való átvétele serényen kezdődött. A zirczi járás egyes helységeinek kivételével már majdnem az összes iskolák államossá váltak. — Rövidesen pedig egy tanácsot nyitlik meg Veszprémben, mely a megyei tanács tagjainak szociális irányban való munkáját fogja szakszerű előadások keretében előadni.

— Bankjegyek bevonása. A pénzügyminisztérium elutasította az adóhivatalok és községeket, 1919. július 1-én az 50, 100, 1000 és 2000 K-ás, 1919 augusztus 1-én a 10 és 20 K-ás, 1920 január 1-én pedig az 1, 2, 25 és 50 K-ás Osztrák-Magyar Bank által kiadott bankjegyeket fizetési eszközzé el ne fogadják. Ugyanezzel a hírünkkel kapcsolatban jelentjük, hogy a pénzügyi népbizottság vespriáni megyei körzeti megbízottai a következő határozást hozták ki: „A forradalmi kormányzat parancsa CXI. számú rendelete értelmében Osztrák-Magyar Bank 50, 100, 1000 és 2000 koronás bankjegyei 1919. évi június hó 30-án megszűntek törvényes fizető eszközzé. Felhívunk mindenkit, hogy a megjelölt időnapon túl megalapozott kivont bankjegyek fizetésül fel ne használja, el ne fogadja, ne váltsa, vagy a rendeletet bármilyen módon megszegje, mert forradalmi törvényszék elé kerülhet a kiszabandó büntetésen felül a birtokbanszétvétel és a bankjegyek elkoboztatnak. Aki a megjelölt időnapon tudomással bír, az illető személyt fel, jutalmul az elkobzott összeg értékének megkapja. Fent említett, forgalomból kivont bankjegyek bármely a Tanácsköztársaság megalapozásának érdekében tett cselekedetért elhelyezhetők.

— Tűz. Péntek este hat óra körül a káptalani magtár udvarán felhalmozott tüzelőanyag kigyulladt. Mire a tűzoltók kiverültek, a magtár el volt tüzet. — A káptalani hivatal egyik lakója — kinek gondatlansága volt a tűz okozója — a vörös-örvényen előállították.

— Széntelepek Pápa környékén

szénel is kiállja a versenyt. Az eddigi becs-
sége szerint egyedül a noszlopdöbrönte bányá-
ban talált szén mennyisége meghaladja a
100.000.000 métermázsát. A gyors üzembelie-
léssel és az üzemi munka vezetésével *Meinhart*
bányamérnököt bízták meg. Az előmunká-
latok teljes erővel folynak, a bányában a leg-
újabb időben hatalmas apparátussal in-
dult meg a termelés. A szénbányákat Pápával
beszékenyvágyúny vasutal kötik össze. A vasut
építése már folyik, néhány héten belül már be-
fejezik az építkezést. Építenek azonkívül
szénvágyúny vasutat is Pápa és Devecser
között. A bányát a legmodernebbül rendezik
be. A telep legnagyobb érdekessége lesz az
amerikai méretű 2 és fél kilométer hosszú víz-
vezető csatorna, mely a bánya vizét automa-
tikusan vezeti le. A bánya jelentőségét nem
lehet eléggé méltatni. A termelt szénmennyiség
legalább a megye szén szükségletét feltétlenül
fedezni fogja, a munkálatok pedig már annyira
előrehaladtak, hogy a csépléshez szükséges
szén a megye részére biztosítva van.

— A kisbirtokért haszonbért kell fi-
zetni. A forradalmi kormányzótanács XXXVIII.
számu rendelete szerint a kisbirtok a hozzátar-
tozó épületekkel magántulajdonnak lett meg-
határozva s mint ilyen védelemben részesül. Téves
tehát az a felfogás, hogy haszonbért nem kell
fizetni. Ez a rendelet csak a 100 holdon felüli
birtokokra vonatkozik, míg a 100 holdon aluli
birtokoknak haszonbér az esedékesség napján
minden bérlet által fizetendő, még pedig 2000
korona összegig a birtokoshoz készpénzben, 2000
korona felül pedig az illető birtokos folyó-
számlájára. A munkástanácsok a fenti rendelet
betartását szigorúan tartoznak ellenőrizni.

— Elvesztett egy szürke bőrtáska hus-
cukorjeggel szakszervezeti igazolvánnyal és
egy pár 25 koronás bankjeggel. A becsületet
megtaláló kéri, hogy illő jutalom ellenében
szíveskedjék azt Folmond Sámuelnek, Kossuth
Lajos-utca 39. szám alatt átadni.

Pártügyek.

A veszprémi vas- és fémmunkások
szakszervezetének a vezetősége ezuntul minden
csütörtökön este 7 órakor ülést tart. A tag-
gyűlések mint eddig, minden hó első vasárnap-
ján délelőtti 10 órakor fognak megtartatni. —
Egyben felhívja a szakszervezet azon tagjait, kik
egy napi jövedelmüket propagandai céljaira még
nem fizették be, a legközelebbi befizetési napon
okvetlenül fizessék be, mert ellenkező esetben
szigorú megtorló intézkedéseket tesz ellenük
folyamatba a vezetőség.

A cipész és csizmadia munkások és
munkásnők szakszervezete ezuntul is felhívja szak-
társait, hogy folyó hó 30 án, hétfőn este hét
órákor rendkívüli taggyűlésre és egyben havi
elismertetésre mindenki saját érdekében okvetle-
nül jelenjen meg.

Színház.

Heti műsor.

Hétfő: *Timár Liza.*

Kedd: *Majd a Vica.*

Szerda: *Három a kislány.*

Csütörtök: *Édes öregem.*

Carneval.

Don Pietro Karuso.

Péntek: *Médi.*

Szombat: *Médi.*

Vasárnap: d. u. *Médi.*

este *Médi.*

A bor. (*Vigjáték. Irta Gárdonyi Géza.*)
Kedves hangulatú a faluból. Mind a három
elvonáson keresztül szinte előmlik a falunak
és a meghatón bájós mélycsöndje, mely csak
néha szenzációsodik nagyobb viharra, hogy
után megint lecsendesül.

A szereplők nándygyúgyi dírekezzel állta
meg a helyét. M. Gy. János és V. K. Ilona

művészi felfogással, rutinizott játékkal kel-
tetek tetszést. Pataki Ferenc nagyszerű alakí-
tásával tűnt ki. Jól játszottak még Vida Ius és
Doktor János. Kovács Lulu — nem nevező szere-
pet kreált. Ács József Göre Gábor szerepében
művészi volt. Marcinka Vica nagyon kedves
volt színpadon szerepében.

Jól játszottak még Brádi Andor, Gulyásné
René.

Pillangó főhadnagy. (*Operetta. Zenéjét
szervelte Komjádi.*) Azzal, hogy operetta, már
eleget mondunk. Sok kacagató jelenet, duett,
bohókás intermezzo, könnyű muzsika... a
közönségnek tetszik. Mulat az olcsó tartalom,
a hig zenét szereti.

A társulat operetta-ensembelje dicséretre-
méltóan igyekezett a közönséget szórakoztatni.
Mind — egytől egyik — kifogás nélkül játszo-
tak. A rendezés Gulyás érdeme. Andor dirigált.

(—b—)

Színházi iroda közleményei:

Vasárnap este *Pillangó főhadnagy* került színre
ez évadban utoljára a rendezés szempontjából. Hétfőn
Bródy Sándor kitűnő színműve, *Timár Liza* került színre
Kovács Lulival a címszerepben. A többi szerepek
Gulyásné, Veeséy, Marcinka, Doktor, Abonyi Brádi kezeli-
ben vannak. Kedden Gábor Andor önekes vigjátéka,
Majd a Vica került színre, mely a Magyar Színház ta-
valyi seasonságere volt. Főszereplők: Vida Ius, Kovács
Lulu, Abonyi, Ligeti, Brádi, Doktor. Szerdán Schubert
örökös daljátéka, *Három a kislány* került színre. E
héten pénteken lesz *Médi* bemutatása, mely a Három a
kislány folytatása. Hogy a művet teljes egészében él-
vezhesse közönségünk bemutatjuk tehát az első részt
is. A főbb szerepekben Németh Irén, Ligetiné, Gulyásné,
Marcinka, Sándori Margit, Medgyaszai Jenő, Szalma,
Pataki, Ligeti. Csütörtökön 3 egyfelvonásos került színre
melyre külön is felhívjuk közönségünk figyelmét. Fall
Leo egyfelvonásos operettje, *Édes öregem* Pataki tánc-
os néjátéka, *Carneval* és *Bracco Don Pietro Caruso*
színmű drámája képezi az est műsorát.

Proletárság postája.

E rovatban esetenként helyet adunk bár-
milyen beklüldött levélnek, ha a beklüldője okos
eszmét pendít meg, vagy valamilyen indítványt
tesz. A felelősség a levél beklüldőjét terheli s
igy a levélben feltétlenül közlendő a beklüldő
neve, foglalkozása és lakása. Névtelen levelek
figyelembe nem vétetnek.

(Urakat nem ismerünk)

Egyenlő joguak vagyunk. Nincs köztünk
semmi különbség. Mégis mindenütt, különösen
az utcán ahányszor csak megfordulok, bárhol
hallom ezeket az otrómba kifejezéseket: Főnök(?)
ur, ügyvéd (?) ur, ur, ur, st. stb.

Én — Szerkesztő elvtárs — az életben
már nagyon sokat dolgoztam munkás vagyok.
Én „ur” nem voltam soha. A magam ura az
vagyok, de engem nem urazott még senki és
nem is tűrném, hogy urazzon. Pedig — Szer-
kesztő elvtárs — ahogy az írásomból is kive-
heti: nem valami iskolázott ember vagyok.
Sajnos, már 14 éves koromba maltart kellett
hogy hordozzak, hogy az „urak”-nak legyen
lakásuk és így nem igen iskoláztattam magamat.

De az fáj nekem, hogy épen a proletár-
diktatura idején halljam ezeket az embereket,
mikor egymást fenefinyásan urazzák és nagy-
ságos asszonyomozzák.

Rendben van. Ne mondjon „elvtársat”, mert
ki tudja, hátha nincs a mi becsületes munkás-
elvtársunk és akkor miért bemocskolni az elvtárs
szót, de akkor szólítsa a nevén azt, akinek az-
előtt urat vagy nagyságos asszonyt mondott.
Hisz szerintem nem az ur, vagy a nagyságos
asszony a fontos, hanem a név. Mondja így:
Jó reggelt X, vagy így: Jó napot Anna asszony,
vagy Margit kisasszony.

Igy szebb. Mert amikor én az „ur” szót
hallom, eszembe jut az az idő, mikor még én
kutya voltam és hálásan kellett ránézniem az
urra, vagy a feleségére: a nagyságos asszonyra.
És ha ez az eszembe jut, akkor úlni szeretnék.

Bocsássá meg Szerkesztő elvtárs, hogy
talán erősen fejeztem ki magamat. Tudom:
erősen és egyszerűen fejezhetem ki magam,
mert az urak nem akarták, az iskolában
megtanuljam a finomabb és a választékosabb
nyelvet.

Soraimnak helyet adását köszönetre, üdvöz-
lőm forró elvtársi szeretettel: R. P. Kósmics.

Sport.

Az egészséges fizikai és szellemi erő le-
győzhetetlen hatalom. Ép azért minden állam
feltétlen kötelessége oly irányú üdvös politikát
üzni, amelynek hasznos gyümölcse az állam
létét biztosító erős, edzett fiatalosság.

A mult rendszer testnevelési politikája,
illetőleg annak rendelkezései nem bírtak oly
ható erővel, hogy a különböző társadalmi osztá-
lyok ifjúságát a sportban egyesíteni tudták
volna. Ezen szomorú ténynek határozatlan fel-
ismerhető okai voltak: a társadalmi osztályok
között fennálló rideg, merev válaszfalak, teljes
közömbösség a sport iránt a közönség és a
hivatalos közegek részéről, a sportnevelétség
és végül a sportnak tisztán csak üzleti szem-
pontból való támogatása és fejlesztése. A vidéki
városok sport életét ezen akadályok a multban
sok helyütt teljesen lehetetlenné tették, sok
helyütt pedig a kifejlődésben akadályozták.

Ha Veszprém város sportéletét nézzük, a
fenti akadályokat magunk előtt látjuk. Ugyanis
van Veszprémben egy agilis footballcsoporthoz,
amelynek tagjai kitartó szorgalommal dolgoznak;
hétköznap lelkiismeretesen treníroznak, vasárnap
mérkőzéseket rendeznek. Amde a mérkőzésen
közönség nincs. — Bevételük semmi, vagy ha
mégis valami csekélység, azt még alázatossággal,
kézséccsel, szégyenkezve könyörgik össze a
jószerű adakozóktól. — Ma van pénz, de a
kispárt nem kerül. A kávéházak tömve vannak,
az utca hemzseg vasárnaponként az unatkozó
csinosan öltözött sétálóktól, de a sportpálya üres.
Ismétlően, minden szórakozásra, gyönyörre van
pénz, de az erőt adó, a testet edző sportra
nincs. Megbocsájthatatlan bűn ez a közönség
részéről, de még nagyobb a hivatalos közegek
részéről, akiknek erkölcsi kötelességük a test-
nevelést itt Veszprémben is megteremtteni és
előbbre vinni.

A sport nem egyéni, hanem állami érdek.
A sport ma nem üzlet, mint régen, hanem erős,
egészes generáció nevelését célzó feltétlen
szükséges intézmény, amelyet mindenkinek
kötelessége anyagi támogatásban részesíteni.

A sport szemlélettel sokakat visszatart az,
hogy nem értik az illető sportágat, például a
football játékot. Ha két-három mérkőzést végig-
néznek kellő érdeklődéssel, feltétlenül megismer-
rik és megszeretik. Sokan gunyos gáncsokos-
kössé fordulnak el a sporttól oly megjegyzés-
sal: „Eh! nem tudnak játszani.” Ez sem egyéb,
mint tudatlan nyilatkozat. A sport bármelyik
ágában is a tökéletes tudást csakis beható,
nagy gyakorlattal szerzhetjük. Ha ma még
gyengék vagyunk, a gyakorlat a támogatás hol-
nap már egy óriási lépéssel előbbre vitt.

Minden városonak a büszkesége a sportoló
ifjúsága, sok helyütt dédelgetett kedvence. Hol
van ebben a tekintetben Veszprém?

**

Vasárnap délután a V. T. C. a Székes-
fehérvári Torna Clubbal fog barátságos mérkő-
zést játszani. Ebből látszik, hogy a V. T. C.
mindent elkövet a sportélet megteremtésére,
mert egyik jó vidéki csapat után a másikat
hoztalja le. Az Sz. T. C. a Dunántul egyik leg-
jobb vidéki football csapata. Valószínű 2—3
tartálékkal fog szerepelni, de szép és gyönyör-
kötletű játéka izgalmassá teszi a meccset. —
A V. T. C. a szorgalmas training következtében
nagyon javult. Különösen összjátéka feltűnő,
ami eddig hiányzott a csapatban. Az eredményt
bajos megjósolni. Molnár János.

Anyakönyv.

Születés.

Berényi István földmives és Pikner Terézia
fia rk. — Ortvein Bálint földmives és Lángi
Éva leánya Veronika rk. — Zsoldos Gyula
penzügyi hivatalnok és Gutai Ilona leánya
Márta rk. — Sipos Dezső géplakatos és Cinger
Etelka leánya Etelka Irén rk. Cinger Antal
tanító és Kantzler Margit leánya Magdolna Irén
rk. — Szöllösi Márta háztartási alkalmazott fia
Ferenc rk. — Kovács Miklós kórházi alkalmazott
és Krajcsics Rozália leánya Rozália rk. — Hor-
váth Jó sef máv. pályőr és Kiss Mária fia
Dezső Kálmán rk. — Kéri Károly máv. hordár
és Rastási Zsófia leánya Margit ref.

Halálozások.

Király Gábor földműves 51 éves ref. — Csomai Károly csizmadia iparos 49 éves rk. — Pápai Károly asztalos 29 éves ref. — Kovács Rozália 1 napos rk. — Hőzler Ferenc 2 hónapos rk. — Simon József Kovács 22 éves rk.

Házasság.

Bubik Árpád magántisztviselő rk. és Tóth Teréz zenetanárnő rk. — Krebsz Márton közhivatalnos izr. és Heimler Mária izr. — Horváth János vörösör rk. és Serfőző Alojzia rk.

Rendelelet.

Felhívotnak az alant felsoroltak, hogy a „Veszprémi Ipari Termelési Tanács” irodájában (Megyeház, I. emelet 5. sz. a.) haladéktalanul jelentkezzenek. Vaskó Ferenc, Csikász Imre, Salamon Győző, Szűcsi István, Grotta Vilmos, Tóth Kálmán őrnagy, dr. Alpar főorvos, Szenté Gyula, özv. Bibó Dénesné, Steiner József, Stern Mór, Aruforgalmi és kereskedelmi r.-t., Hunkár Dénesné, dr. Balla Ignác, Hirschfeld Béla, Veszprémi Gözmosoda r.-t., Tótvázsonyi Gazdaság, 31. honv. gy. ezred, Deutsch Leo, Patzl Jenőné, Balogh István, Lenner Lajos, Weisz Elek. Veszprém, 1919. jun. 23. *Veszprémi I. T. T. elnöke.*

Veszprém város intéző-bizottsága.

7619/1919. szám.

Pályázati hirdetés.

Veszprém város intéző-bizottsága nevében pályázatot hirdet a Veszprém városi árvaszéknél üresedésbe jött városi árvaszéki ülnöki állásra, valamint az ezen állás betöltése folytán esetleg üresedésbe jövő egyéb állásokra is.

Az árvaszéki ülnöki állás a IX. fizetési osztályba tartozik és az ezen osztály és állás után illetékes fizetés és egyéb illetmények élvezetével jár.

Az árvaszéki ülnök az árvaszéki előadói teendőknél kívül a községi bírósági teendőket is, külön díjazás nélkül ellátni köteles.

Ugy az árvaszéki ülnök, mint az annak betöltése után esetleg üresedésbe jövő állásokra a pályázati kérvényeket az intéző-bizottsághoz címezve a város központi iktatójába 1919. évi július hó 5 ik napjának déli 12 óráig kell beadni. Később érkezettek figyelembe nem vétetnek. A kérvényhez a szakképzettséget, életkort és eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokat csatolni kell.

Veszprém, 1919. június 26-án.

Neumeyer,
int.-biz. elnök.

Veszprémi Ipari Termelési Tanács.

3812/1919. sz.

Hirdetés.

A belügyi népbizottság 9 B. N. sz. rendeletét tudomásvétel és mihez tartartás végett az alábbiakban közlöm.

Veszprém, 1919. június 21.

Hegedűs,
veszprémi I. T. T. elnöke.

A belügyi népbizottság 9. B. N. sz. rend.

A vasuton való utazások tekintetében a belügyi népbizottság a hadsereg-főparancsnoksággal egyetértőleg folyó évi június hó 13 án reggel kezdődő érvénytel tovább intézkedésig a következőket rendeli el.

A külső hadművelési területen belül a vasuti utazásoknak engedélyhez kötése megszűnik. Külső hadművelési terület az utazások szempontjából:

a) A dunántúli meg nem szállott területnek nyugaton az országhatárig, délen pedig a demarkációs vonalig, illetve az alábbi állomásokig (ezen állomásokat is beleértve) terjedő része: Szekszárd, Hidas, Bonyhád, Bakóca, Godisa, Bőcénfa, Hencse, Hedrehely és Lábod.)

b) A Duna balparti meg nem szállott területek: az alábbi állomások, illetve vasutovonalak által határolt terület és pedig: Szob, Ipolyság, (Drágelyalánk felől) az Ipolyság—balassagyarmat—losonc—fülek—feled—bánréve

—miskolc—mezőnyék—ládházai vonal, továbbá Mezőcsát, Mezőtárkány, Heves, Jásziskőr, Újszász, Cegléd, a cegléd—kecskeméti vonal, Kiskőrös és Kalocsa. (A megnevezett állomásokat is beleértve.)

A fentiek szerint elhatározott u. n. külső hadművelési területen belül (vagyis az ország belsejében) az utazás nincs engedélyhez kötve, a területen belül tehát a vasutállomások a menetjegyeket — a személyszállító vonatokban rendelkezésre álló helyhez képest, ha az illető vonalakon személyszállító vonatok egyáltalán közlekednek — külön utazási engedély nélkül kiszolgáltathatók. A vonatokban való esetleges igazoltatások céljaira azonban ajánlatos, hogy minden utas gondoskodjék személyazonosságának megfelelő igazolhatóságról s evégből szakszervezeti, munkástanács, párt vagy más alkalmas igazolványát mindenki vigye magával.

Gödöllőre arcképnélküli utazási engedély szükséges, ezt Budapesten a Vörös-Örség kerületi főparancsnokságánál, (V. Béla-utca 5 I. em. 5. a.) vidéken pedig a helyi munkás-, katonas- és földmivestanácsoktól kell kérelmezni; a Gödöllőn lakók részére a gödöllői helyi tanács intézőbizottsága hosszabb időre szóló utazási engedélyt is jogosult kiadni.

A belső hadművelési területre, valamint a megszállott területekre és külföldre való utazások az eddiginél is szigorubb korlátozásokhoz költetnek a következő szabályok szerint:

I. Arcképes igazolványhoz kötött utazások a belső hadművelési területen.

Belső hadművelési terület ezidősserint:

a) A Duna balparti részen a Szob állomástól nyugatra, Ipolyság állomástól északra és nyugatra, az Ipolyság—balassagyarmat—losonc—fülek—feled—bánréve—barcika—sajóecség—miskolci vasutvonalától északra, Miskolc állomástól keletre, továbbá a Mezőcsát, Mezőtárkány, Heves, Újszász, Cegléd, Kecskemét, Kiskőrös és Kalocsa állomásokon túl a demarkációs, illetve arcvonal felé eső terület;

b) a Dunántulon a Szekszárd, Hidas—Bonyhád, Bakóca—Godisa, Bőcénfa, Hedrehely és Lábod állomásokon túl a demarkációs vonal felé fekvő terület.

A hadseregparancsnokságnak a belső hadművelési terület elhatárolására vonatkozó további rendelkezéseit a lapok esetről-esetre közhírré fogják tenni.

A külső hadművelési területéről bárholnan a belső hadművelési területre csakis arcképes igazolvánnyal lehet utazni.

Nők a belső hadművelési területre egyáltalán nem utazhatnak, illetve utazási engedélyt nem kapnak, amennyiben pedig engedély nélkül a belső hadművelési területre vasuton, kocsin, vagy gyalog mégis átlépnek, onnan visszaküldetnek, sőt a letartóztatás veszélyének is kiteszik magukat. A belső hadművelési területre való belépésről nők csakis a legkivételesebb és okmányilag kellően igazolt esetekben (mint haláleset, hatósági idézés, lakóhelyre való visszaköltözés) kaphatnak engedélyt.

A belső hadművelési területre szóló arcképes igazolványok engedélyzését Budapesten a Vörös-Örség kerületi főparancsnokságának utlevélosztályában (V. Béla-utca 5. I. em. 6.) a szükséges igazoló okmányok, arckép és 2 koronás okmánybélyeg mellékelése kapcsán személyesen kell kérelmezni.

Vidéken az arcképes igazolványokat ugyan-csak személyesen az illető vármegye székhelyén a megyei munkás-, katonas- és földmivestanács intézőbizottságot kell kérni.

A belső hadművelési területen belül egyik helyről a másikra, továbbá a belső hadművelési területéről a külső hadművelési területre (az ország belsejébe) az egyes városi és községi munkás-, katonas- és földmivestanácsoknak az utasok személyazonosságát, ismeretlejeit pontosan feltüntetve, de arckép nélküli engedéllyel lehet utazni.

II. Arcképes utazási igazolványhoz kötött utazások a demarkációs vonalon túl a megszállott területre.

A megszállott területekre való utazás, illetve a demarkációs és harcvonal állapása csak fontos állami érdekekből és kivételesen indokolt esetekben van megengedve. Az arcképes igazolványokat Budapesten a Vörös-Örség Kerületi Főparancsnokságának Utlevélosztályának (IV., Béla-utca 5. I. em. 6.) vidéken pedig a lakó-

hely szerint illetékes megyei tanács bizottságától kell kérelmezni és pedig lyesen a szükséges igazoló okmányokkal képpel és 2 koronás okmánybélyeggel felszerelve.

III.

Külföldre szóló utazások utlevelék al.

a) Magyar honosok részére:
Külföldre szóló utazások belföldi részére a hivatalos kiküldetések kivételével legkivételesebb és kellően indokolt eset engedélyez és pedig a Tanácsköztársaság meg nem szállott területén lakók részére leg Budapestén a belügyi népbizottság. Az utlevelék kiállítását a szükséges okmányokkal, fényképpel és 2 koronás okmánybélyeggel felszerelve, a Vörös-Örség K. Főparancsnokságának Utlevélosztályában Béla-utca 5. II. emelet 12.) személyesen kérelmezni.

b) Külföldi állampolgárok részére:
Az itt tartozó külföldi állampolgárok külföldre való elutazásukat a Vörös-Örség Kerületi Főparancsnokságánál (Béla-utca 6., II. emelet) bejelenteni. Ennek megtörténte pedig a kiutazási engedélyért személyesen belügyi népbizottságnál (I., Országház-utca I. emelet 28.) kell megjelenni.

Ugy a belső hadművelési területre belépésre, mint a demarkációs és front állapására a fentiek szerint illetékes hatóságok engedélyén kívül a hadsereg-főparancsnokság engedélyének kieszközölése is szükséges. Ehhez képest egy a belső hadművelési területre megszállott területekre szóló arcképes igazolványok, továbbá a külföldre való elutazásra kiadott utlevelék is kizárólag csak a hadseregparancsnokság utlevélosztályánál lehet kiadni. Ilyen látogatást a következő helyeken kérelmezni:

1. A Budapesten kiállított arcképes igazolványok és utleveléket illetően a hadseregparancsnokság II. csoportjának utlevélosztályánál (I. Országház-utca 27. II. em.)

2. a dunántúli megyei tanácsok intézőbizottságai által kiállított arcképes igazolványok névére a Székesfehérváron székelő tonai utlevélosztályánál

3. a dunabalti területen a Budapest-Hatvan—Füzesabony—Poroszlói vasutvonalon északra fekvő vármegyék megyei tanácsok intéző-bizottságai által kiállított arcképes igazolványok névére pedig a Ceglédi és Kiskőrösi katonai utlevélosztályánál.

Az arcképes igazolványok és utlevelék jogosulatlan használata és az azokkal való visszaélés büntetett, amely felett a fennálló törvényszéki ítélet.

A hadművelési területre való tekintettel a demarkációs vonal és a harcvonal állapása előre további intézkedésig kivétel nélkül mindenki részére tilos; az oda való utazás megindulásának időpontját a belügyi népbizottság későbbi hirdetésben fogja közölni.

Budapest, 1919. június 11.

Belügyi Népbizottság.

Veszprém város lakáshivatala.

881/1919. Lkh.

Hirdetés.

Felhívjuk mindazokat a munkásokat (tisztviselőket) akiknek igényük van arra, hogy lakóházuk munkásházának nyilvánítsák, az azonban eddig nem kérelmezték, hogy erre vonatkozó kérelmeiket

folyó évi július hó 5. napjának déli 12 órájáig a városi lakáshivatalba adják be, mert később érkező ilyen kérvények többé figyelembe vétel nem fognak.

A kérvényhez a tulajdonosokat és a szemlélt csatolni kell.

Akik kérvényt már adtak be, azok természetesen újra ne folyamodjanak. Munkásházának csupán egy házat lehet nyilvánítni, kérvény tehát csak egy házért adható.

Veszprém, 1919. évi június hó 28-án.

A városi lakáshivatala.